

Maniu Gyula külpolitikai kérdésekben meginterpellálta a kormányt

Titulescu nagy külpolitikai expozéja

Az ellenzék kivonult a szenátus üléséről. -- Április 28-ig meghosszabbították a parlamenti ülésszakot

Bucuresti, április 4.

A kamara tegnap délutáni ülésén mondotta el Maniu, azt az interpellációját, amelyet a békeszerződések revíziója ügyében tartott szükségesnek. A kamara unnepies külsőséggel bírt. A padsorok zsufoltak voltak,

a karzat tömve előkelőséggel. A kormány minden egyes tagja megjelent elén Tatarescu miniszterelnökkel és Titulescu külügyminiszterrel, akihez Maniu interpellációját intézte.

Bratianu hasonló szellemben szóltak hozzá a kérdéshez.

Titulescu válasza

Általános figyelem és nagy csend közepette emelkedett szólásra Titulescu, Románia külügyminisztere.

A trianoni békeszerződés — mondotta Titulescu — végleges és megváltoztathatatlan igazságot tett akkor, amikor visszaadta Romániának a román lakta területeket. Ez a helyzet végleges és a békeszerződés nem megcsonkított egy országot, de kiegészített egy másikat. A békeszerződések nem rosszak.

Maniu beszél Erdély multjáról

Maniu: 15 év telt el azóta, hogy az osztrák-magyar monarchiát feloszlatták. Hosszú idő telt el, de a belső konszolidáció elé állandóan akadályok gördültek. Nyugtalanul figyelem azt a propagandát, amely külföldről jön és amely egyre erősödik és éppen ezért szükségesnek tartom, hogy erről a helyről kérdéseket tegyek fel a kormánynak.

Sajnálattal látom — mondja tovább Maniu — hogy ezt a propagandát Románia egyik barátja is támogatja (Olaszországra célozott).

Mi nem félünk ettől a propagandától, mert Bánát és Erdély területén élő románokat mássá eddig sem lehetett tenni. Trianon román területeket csatolt vissza az anyaországhoz. Ez az igazság. Ezt megváltoztatni nem lehet. Erdély évszázadok óta a románoké, hiába próbálták a magyarok ezt a területet telepítéssel romanizálni, nem sikerült. A városok sem magyarok, sem románok nem voltak, mint ahogy ma sem azok, mert ezeket tulnyomórészt zsidók lakják.

"Tíz éve hangsúlyozom a dunai konföderációt"

Maniu további beszédében foglalkozik Magyarország gazdasági helyzetével.

Az tény, — mondotta Maniu — hogy Magyarország gazdasági és pénzügyi nehézségekkel küzd, de ennek nem Trianon az oka, hanem az általános európai tünet, amelyen semmiféle szerződés revíziója nem segíthet. 10 éve hangsúlyozom, hogy a dunai államok konföderációját meg kell csinálni, mert csak ez esetben létesíthetünk egészséges gazdasági területet. Ebben a kérdésben annakidején tárgyalásokat is folytattam Franciaországban több politikussal, sőt Mussolinival is akartam ez ügyben tárgyalni, de közben kormányom megbukott és így a tárgyalások abbamaradtak.

Maniu három kérdése

Majd végül Maniu az egyre erősödő revizionista politikával szemben a következő három kérdést intézi interpelláció formájában a külügyminiszterhez:

1. Milyen gyakorlati intézkedéseket akar fogantatosítani a kormány a revíziós mozgalommal szemben,

2. Milyen külföldi politikát akar ez ügyben folytatni és

3. Milyen stádiumban van az ugynevezett Tardieu-terv.

Maniu után Dinu Bratianu és Gheorghe

Titulescu az olasz barátságról

Titulescu további beszédében párhuzamot vont az olasz és a magyar revíziós törekvések között.

Olaszország revíziós törekvése — mondotta Titulescu — passzív, humanitárius, az erősebb félnek lehajolása a gyengébb felé. Ezzel szemben Magyarországnak aktív, mozdítani spekulatív. Magyarországnak tudomásul kell venni — folytatta beszédét — hogy minden revíziós törekvés a béke veszedelmé. Propagandával elvenni egy négyzetméternyi területet sem lehet. A magyar propaganda egyszerűen diktálni akar, pedig a határok megváltoztatása ma már a nadseregétől függ Románia mindent megtesz a békéért, de ha Magyarország továbbra is revíziót kér, Ro-

mánia azt válaszolja: "Nem, nem, soha!"

Későbbi beszédében Titulescu nagy hálaival emlékezik meg Franciacságról, mely állandóan a román törekvéseket támogatta.

Párisban, nagy per folyt le. Ez a per eldőlt. Az ítélet ellen nincs felebbezés. Maniu szava Erdély szava, s Erdély összeolvadt az anyaországgal.

A külügyminiszter beszéde további részében foglalkozott a román-lengyel viszony, a Balkán-paktummal, Ausztria függetlenségének kérdésével és a Duna-mendence problémájával. Végül beszédét a következő szavakkal zárta be:

Románia jó indulattal hajlandó segíteni szomszédain, de revízióról hallani sem akar.

Meghosszabbították a parlamenti ülésszakot

Bucuresti, április 4.

A király szerdán aláírta azt a legfelsőbb elhatározását, amivel a parlament ülésszakát április 28-ig meghosszabbítja. A parlament ugyanis képtelen a felhalmozódott munkát hamarabb letárgyalni.

Bucuresti, április 4.

A szenátusban tegnap délután egyes állami üzemek önkormányzati szervezetének a megszüntetéséről szóló törvényjavaslat szerepelt napirenden. Az ellenzék, élén D. R. Joanitescuval és Gafencuval, tiltakozott a javaslat vitájának napirendre tűzése ellen, mert hétfőn az ellenzék távollétében nyújtották be a törvényt és ugyancsak az ellenzék távollétében ment az át a bizottságokhoz.

Gafencu: Nem ismerjük a javaslat szövegét abban a formájában, ahogy a bizottság elfogadta.

Constantinescu pénzügyi alminiszter: E javaslatot általános lelkesedés fogadta. Kérem a vita megkezdését.

Az ellenzék erre kivonult az ülésteremből, mialatt viharos jelenetek játszódtak le a többség és az ellenzék tagjai között. Leonte Moldovanu elnök erre kijelentette, hogy a javaslatnak a bizottságban elfogadott szövegét csakugyan nem nyomtathatták meg ki s így az ellenzéknek igaza van: a vitát nem lehet napirendre tűzni.

Ezután Constantinescu alminiszter szót kért s anélkül, hogy az elnök megadta volna a szót, arra kérte a házat, hogy szerdán délelőtti ülésén kezdje meg a javaslat vitáját. A többség tapsal fogadta el, mire az elnök így szólt:

Ez a taps sértés számomra! A rendkívüli ülés kérdésének a joga kizárólag az enyém. A miniszter ur javaslatát tehát meg nem történtnek tekintem. Hallatlan dolog, hogy a ház elnöke összevesszen a kormány egy tagjával.

Constantinescu erre kimagyarázta magát és kijelentette, hogy atyai dorgálásnak veszi az ősz elnök figyelmeztetését, ami előtt készséggel meghajol.

Interimár bizottságok Sacueniben és Diosigon

Oradea, április 4.

Bancila prefektus Sacueni járás községeiben kinevezte az új interimár bizottságokat. A sacueni bizottság elnöke Bancsik József lett, míg tagokul Szabó Mihályt, Fekete Jánost, Balog Miklóst és Szécsel Károlyt nevezték ki.

A diosigi interimár bizottság elnöke Nagy P. Sándor lett, tagjai pedig Crisan Alexandru, Hegedűs Sándor, Sarkadi József és Sajó Sándor.

100 csempészt fogtak el a szovjet-mandzsui határon

Moszkva, április 4.

A mandsu—orosz határ mentén nagyszabású csempész bandát lepleztek le. Eddig közel 100 csempészt tartóztattak le, akiket négytől tíz évig terjedő kényszermunkára ítéltek a rögtönítélő bíróság.

FILMPALACE

Csütörtök, péntek, szombat: nincs előadás
Vasárnap 3, 5, 7 és fél 10-kor premier:

Öfensége az elárúsítónő

Főszerepben: Liane Haid, Willy Forst

Angol tudósok tanulmányozzák Island kitört vulkánját

London, április 4.

Island szigetén egy rég kiarudtnak hitt vulkán kitört és lávatengerrel öntötte el a közeli falvakat. A vulkánból kiáramló gázak a levegővel való érintkezésben meggyuladnak és a lávát jelenleg egy ezer méteres lángtenger védi, mely éjjel Island minden pontjáról látható. A kitörés tanulmányozására angol tudósok utaztak Island szigetére.

Földalatti folyosón menekült meg a börtönből 8 spanyol kommunista

Madrid, április 4.

Vakmerő fogolyszökötés zajlott le Granadában. Nyolc súlyosan elítélt politikai fogoly földalatti folyosót ásott az egyik cellából egy távolabb eső uccába és azon keresztül megszökött. A hatóságok azt hiszik, hogy a közel száz méteres alagutat kívülről is ástak és az ügyben már több közismert kommunistát őrizetbe is vettek.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

224 km. autóval óránként

London, április 4.

John Cobbs angol autóversenyző új sebességi rekordot állított fel amennyiben egy Brooklands autóval óránként 224 kilométert és 800 métert tett meg.

Mégis megszüntetik a Kamarákat a székely fővárosban

Targu Mures, április 4.

A targumuresi Munkakamara és Mezőgazdasági Kamara fenntartása érdekében megtett lépések eredménytelenek maradtak. Ilyenformán a két fontos szerv megszüntetése befejezett ténynek tekinthető.

SPORT

Mit szól ehhez az U?

Orzát két évre eltiltotta a játéktól a Mures

Cluj, április 4.

Az Universitatea új embere, a sikerrel bemutatkozott Orza, a Mures igazolt játékosa. A Mures vezetősége tekintettel arra, hogy Orza külön felhívásra sem jelent meg csapata vasárnapi Román Kupa mérkőzésén,

két évre felfüggesztette, ami azt jelenti, hogy ezalatt az idő alatt bejegyzése nélkül nem igazolható más egyesület számára. Az Universitatea valószínűleg tárgyalásokba bocsájtja a Muresrel, hogy tekintsen el a határozat szigorú végrehajtásától.

Ha igaz -- gyönyörű

Angliai mérkőzésre kapott meghívást a Ripenzia

Timisoara, április 4.

Balázs mérnök a Ripenzia igazgatója hozta nyilvánosságra, hogy egyesülete meghívást kapott az angol liga egyik legerősebb csapatától a Manchester Citytől egy

július 29-én, Manchesterben lejátszandó mérkőzésre. A Ripenzia meghívása azért jelentős, mert az osztrákokon kívül más kontinentális klubcsapat még nem szerepelt Angliában.

Ugvesek a jugoszláv sportemberek

Az angol válogatott Jugoszlaviában is játszik?

London, április 4.

A Reuter távirati iroda jelentése szerint az angol válogatott középeurópai turája során, amikor Magyarországgal és Csehszlovákiával mérkőzik, egy harmadik meccset is fog játszani Zágrábban Jugoszlávia ellen. A hír szenzációs és mindenestre jellemzi a jugoszláv sportemberek ügyességét.

vákiával mérkőzik, egy harmadik meccset is fog játszani Zágrábban Jugoszlávia ellen. A hír szenzációs és mindenestre jellemzi a jugoszláv sportemberek ügyességét.

Erdekes amerikai tennishírek

Kijelölték az Usa Davis Cup tagjait. Tilden ismét „kikapott”

Washington, április 4.

Az Amerikai Tennis Szövetség kijelölte a Davis Cup csapat tagjait. Ezek: Lott, Allison, Shields és Wood. A négy kijelölt játékos nem vehet részt a wimbledoni félhivatalos világbajnokságokon.

Tilden Princetownban 6:3, 6:3 arányban kikapott Vinestől. A párosban sem volt több szerencséje Chapinnal oldalán 6:3, 4:6, 6:2 arányú vereséget szenvedett a Vines, Gledhill kettőstől.

Tilden Princetownban 6:3, 6:3 arányban kikapott Vinestől. A párosban sem volt több szerencséje Chapinnal oldalán 6:3, 4:6, 6:2 arányú vereséget szenvedett a Vines, Gledhill kettőstől.

Oradea futballprogramja román husvétkor

Oradea, április 4.

Az oradeai futballcsapatok román husvét két első napján ismét szenzációs programot állítottak össze. A NAC és Crisana vezetősége a Soroksár csapatát kötötte le a két napra. Vasárnap a Crisana-val, hétfőn délután pedig a NAC-al mérkőzik az elsőrendű klasszisú proficsapat, amely ma egyike a legjobbaknak Magyarországon. A csapat ugyan csak a II. liga bajnokságát nyerte el, de eddigi eredményeit tekintve, kétségtelen, hogy legközelebb már bekerül az I. osztályú ligába is. A Soroksár csapatának Oradeán történendő bemutatkozása elé élénk érdeklődéssel tekintenek. A mérkőzések ismertetésére még visszatérünk.

jával kapcsolatban több megkeresés érkezett a Székelyföldről és nincs kizárva, hogy a két mérkőzés után több más mérkőzést is játszanak le Erdély városaiban.

Brazília anyagilag támogatja a rendszeres Zeppelin-járatokat Friedrichshafen és Délamerika között

London, április 4.

A brazíliai kormány hozzájárult az Európa—Délamerika között bevezetendő rendszeres Zeppelin-járatok fenntartási költségeihez. Valószínű, hogy már a legközelebbi jövőben meg is indul a hetenkénti rendszeres légi közlekedés Friedrichshafen és Pernambuco között.

Az új konverziós törvény legfontosabb utasításai

Miután a Kamara és a szenátus véglegesen megszavazták a konverziós javaslatot, napra valószínűleg megjelenik az uralkodó szentesítésével a hivatalos lapban a tör-

vény.

Olvasóink kívánságára kivonatossan közöljük az új törvény legfontosabb rendelkezéseit.

konverzió alá eső mezőgazdasági és városi adósságok

1. szakasz meghatározza a mezőgazdasági adós fogalmát. Eszerint mezőgazdasági adósnak tekintetik az, aki 1931. december 31-ig valamilyen földtulajdon fölött rendelkezett és a tulajdonos maga, vagy szülei, gyermekei faluban laktak, továbbá, ha a mezőgazdaságból származó jövedelmének legalább 30 százalékát a jövedelemből levénásba helyezte az adós lakása, valamint 80 ezer lei összeg fizetéséből, szabad foglalkozás gyakorlásából vagy bármilyen más foglalkozásból származhatik. Erdők, gyümölcsfaültetvények jövedelmének kiszámításánál a gazdaságtermő föld jövedelmének felét kell számítani.

4. szakasz. A tartozások 50 százalékkal

csökkentetnek. A törlesztés 17 év alatt történik, az első két részlet 2.50 százalék, a második két részlet 3—3 százalék lesz, míg a tartozás fennmaradó része harminc egyenlő részletekben fizetendő.

6. szakasz. Azok az adósok, akik hitelezőket a törvény életbeléptetésétől számított két éven belül fizetik ki, 70 százalékos adósságelengedésben részesülnek, azzal a feltétellel, hogy az első évben legalább a követelések 15 százalékát egyenlítsék ki. Amennyiben az adós egyetlen hitelezőt egyenlített ki ezen terminus alatt, úgy arra az adósságra vonatkozik csupán a kedvezmény. Ha a kiegyenlítés öt év alatt megy végbe, úgy a csökkentés 60 százalékos, azzal, hogy az első évben legalább nyolc százalék fizetendő.

Végrehajtják a nemfizető adósokat

8. szakasz. Mindazok a földbirtokosok, akik tíz hektáron alul vagy felül — akik még nem jelentették be a konverzióra való igényüket, a törvény életbeléptetésétől számított egy hónapon belül meg kell, hogy tegyék a bejelentést, abban az esetben, ha reflektálnak a kedvezményre. A konverziót kérő nyilatkozat a hitelezőknek is be kell juttatni a megadott időtartam alatt.

10. szakasz. Az adósok, akik a törvény által előírt terminuson belül nem jelentik ki, hogy a tartozásaikat szanálni akarják, valamint azok, akik aktívaiknak akár egy részét megtagadják, nem vehetik igénybe a törvényt.

12. szakasz. Jelen törvény nem változtatja meg azokat a megállapításokat, amelyek a fizetés helyére vonatkozólag jöttek létre.

14. szakasz. Egyetlen félévi részlet nem fizetése esetén a hitelező már végrehajthatja az adóst.

17. szakasz. A betáblázások érvényben maradnak az eredeti sorrend szerint a jelen törvényben megállapított adósság-összegekre. Ugyanez vonatkozik a garanciákra és privilégiumokra is.

18. szakasz. A konverzió alá esők hitelezői, akik biztosítékul részvényt, értékpapírokat, államkötvényeket, árukat kaptak, jelen törvény életbeléptetésétől számított hat hónapon belül az értéktőzsde közbenjöttével áruba bocsáthatják a zálogot, azonban a bevételzett összegből csak a jelen törvény által megállapított redukált összeg illeti meg a hitelezőt. Az adós is kérheti a zálog eladását.

21. szakasz. Ajándékozások, csereszerezházak tilosak, kivételt képeznek a hagyományozások, de a hitelezők követelése ez esetben is biztosítandó.

22. szakasz. Azok a hitelezők, akiknek adósuk nem köteles deklarációt tenni, az illetékes jegyzőtől kérhetik, vezessék be adósukat egy speciális regiszterbe. A kérvényt értenézve a törvény életbeléptetésétől számított három hónapon belül kell benyújtani.

30. szakasz. Városi adósnak azokat a magán- vagy jogi személyeket és alapítványokat tekintik a törvény, amelyek valamilyen városi épület-ingatlan fölött rendelkeztek és bruttó ingatlanjövödelmeik az adónyilvánítás szerint nem haladják meg Bucurestiben 60 ezer, municípiumokban 48 ezer és kisebb városokban a 24 ezer lejese évi összeget. A háztulajdonosok személyes jövedelmének

nek, négy évi kegyelmi időt kapnak, amely idő alatt nem vonható vissza a részükre megadott moratórium, nem kérhető ellenük csőd és nem hajthatók végre.

63. szakasz. Az adósságok likvidálását célzó konvencióknál vagy tranzakcióknál, — amennyiben a követelés jelen törvény hatálya alá esik — 50 százalékos illeték- és adóelengedést kapnak a felek.

A konverzió alá nem eső mezőgazdasági, valamint a nem háztulajdonos városi adósok konverziójáról a következő szakasz intézkedik.

A sorsdöntő 65. és 70-ik szakasz.

Mindazon mezőgazdasági és városi adósok, akik nem merítik ki a törvény első 30. szakaszában megállapított kritériumokat, 1931. december 18-ig csinált tartozásait teljes egészükben, öt éves terminuson belül, egyenlő részletekben fogják kifizetni, a Banca Nationala által megállapított hivatalos kamatot fizetve. Az első részlet 1934. november 15-én esedékes. Valamely részlet nemfizetése esetén a hitelező végrehajthatja adósát. Ez a rendelkezés vonatkozik kereskedők és iparosok nem kereskedelmi tartozásaira is, amennyiben akár mezőgazdasági, akár városi ingatlan fölött rendelkeznek.

Tatarescu miniszterelnök kijelentette, hogy a 65. és 70. §-okat illetően a kormány fel fogja vetni a bizalmi kérdést, mert ezeknek a szakaszoknak további módosításához semmilyen körülmények között nem járul hozzá.

65. szakasz. Nem esnek jelen törvény hatálya alá:

A külföldi hitelezők követelései, ha azoknak nincs belföldi székhelyük vagy fiókjuk. A kereskedelmi adósságok, amelyek szerződés útján jöttek létre. Büntüjből eredő, megítélt követelések. Az állam, vagy várossal szembeni adósságok. Ha az adósságok összege nem haladja meg az 1933. évi globális adóalap összegét. Évjáradékok. Tiszteki felelőségének hozománya. Tisztviselők, alkalmazottak, napszámosok fizetése.

70. szakasz. Minden megállapodás, amelyet az 1932. április 19-iki, 1932. április 20-iki, 1932. október 26-iki, 1933. április 14-iki törvények alapján létrejött, érvényes marad, ugyanígy érvényesek maradnak mindazon eladások, amelyek fenti törvények respektálásával jöttek létre és a felek kötelesek azokat betartani. Ugyanígy érvényben maradnak mindazok a lemondások, amelyeket egyes adósok fenti törvények alapján jelentettek be. Ezekre visszatérni már nem lehet.

Tragédia Cornestiben (Sinfalván)

Fel akarja akasztani mostoha-fiát és miután a gyilkosság nem sikerült, agyonlőtte magát

Turda, április 5.

A szomorú nevezetességű Cornesti (Sinfalva) ismét hallat magáról. A múlt héten nagypénteken borzalmas tragédia játszódott le a faluban. Pálfi Gábor nevű fiatal gazda öngyilkosságot követett el, revolverrel szívenlőtte magát s azonnal meghalt. Az eset előzményei a következők:

Pálfi egy gyermekes asszonyt vett feleségül s mindig gyűlölettel nézett mostoha fiacskájára, mert hiedelme szerint az anya jobban szerette gyermekét, mint őt. Ez a gyűlölet oda fajult, hogy elhatározta, hogy elpusztítja a gyermeket. Állítólag már egy ízben tett kísérletet ilyen irányban, azonban idejében észrevették a merényletet

s így nem sikerült. Utóbbi alkalommal betömte a gyerek száját, hogy ne tudjon kiabálni és felkötötte a kertben egy fára. Miután azonban a gyerek súlyra lehuzta az ágat, amelyre akasztotta, a lába földet ért s a hurok nem szorult annyira a nyakára, hogy meg is fojtja, csak elájult a gyerek. Az anya kereste a gyermeket s megkapta a fán lógva, a férje pedig üres szemekkel me-reedt a látványra, majd mikor tettének tulajdonképpen jelentőségére rájött, beszaladt az istállóba s szívenlőtte magát.

Temetése tegnap történt meg nagy részvét mellett s az eset élénk szóbeszéd tárgyát képezi az összes környékbeli falvakban.

Husvét ünnepén felszedték a hidakat a templomba készülő gazdák háza előtt

Turda, április 6.
A husvéti ünnep első napján vasárnap, Sf. Mihai községben (Mihai Viteazul) reggelre virradóra több magyar gazda háza előtti árkon keresztül vezető hidak fel voltak szedve s a hid darabjai az uccán szerte szét dobálva heverték. Egyik verzió szerint a dolognak háttere szerelmi bosszu, Egy tény, minde-

esetre rosszlelkű, emberi mivoltukból kivétel között egyének a tettesek, akik ilyen vagy amolyan okból elrontották a megcsufolt gazdák ünnepét, mert a bosszuságtól eltekintve, ünnepnap oda kellett álljanak a hidak felveréséhez.

A falu közvéleménye élesen elítéli a só-tétben bujkáló tetteseket.

Zászlógyalázás vádját emelte a tanító három bixadi regruta és a községi primar ellen

Sf.-Gheorgheni, április 5.
Stoienac Ioan, a bixadi elemi iskola igazgatója feljelentést tett az ügyészségen, a mely szerint több bixadi magyar legény a sorozásról hazatérve leszakította a nemzeti zászlót, majd rátapostak és összeszagat-

ták. A feljelentés szerint a zászló megszenteltetésében Nitu Iuliu, a bixadi interimar bizottság elnökének is része volt.

Az ügyészség a feljelentés alapján megindította a vizsgálatot.

Târgu-Săcuesc - (Kézdivásárhely) mellett

Állati kegyellenséggel meggyilkoltak egy jómodu öregasszonyt

A rablógyilkos négy baltacsapást mért áldozatára

Targu-Sacuesc április 5.
Borzalmas rablógyilkossági ügyben nyomoz a zabolai csendőrség. Özvegy Kovács Sámuelné 70 éves jómodu öregasszonyt ismeretlen tettes négy fejszeccsapással meggyilkolta.

Kovács Sámuelné, aki egyedül lakott házában, tegnap este 9 órakor tért haza. Az egész napot falubeli rokonainál töltötte. Gyanútlanul közeledett háza felé. Bement, bezárta az ajtót és éppen vetkőzni kezdett, amikor

a házban elrejtőzött gyilkos előugrott és egy súlyos baltával négy hatalmas ütést mért a szerencsétlen asszony fejére.

Csapásaival teljesen összeroncsolta az öregasszony fejét, majd tettétől megborzadva, egy fekete kendővel letakarta az áldozat szétroncsolt koponyáját.

Azután felkutatta az egész házat, de a lakásban sem pénz, sem értéktárgyat nem kapott, mert a gazdag öregasszony nem tartotta otthon értékes ingóságait. A gyilkos azután saját kulcsával bezárta a lakást és az éj leple alatt megszökött.

Másnap reggel gyanús volt a szomszédoknak hogy a mindég korán kelő Kovács Sámuelné nem nyitja ki kapuját. Rosszat sejtve, néhány férfi be akart hatolni a háza, azonban a hatalmas tölgyfaajtó minden kísérletnek ellenállt. Nem akarták fejszével betörni az ajtót, ezért

a tetőre másztak és néhány cserép elmozdításával akkora rést ütöttek rajta, hogy egymás után bemászhattak a lakásba.

Megdöbbenve látták a vérbe fagyott holttestet. Azonnal értesítették a csendőrséget, hogy a nyomozást megindíthassák. A szomszédok és rokonok dorongokkal fegyverkezve, maguk is a gyilkos keresésére indultak, de semmi nyomot nem találtak

a gyilkos kilétére vonatkozólag s így a magánkutatást félbe kellett hagyniok.

A faluban azonban nem ez az első eset, hogy egyedülálló, jómodu öregasszonyt meggyilkolnak. Mintegy tizenegy hónappal ezelőtt hasonló körülmények között gyilkoltak meg Zabola-Páván egy gazdag öregasszonyt. Abban az ügyben azonban a vizsgálat nem vezetett semmi eredményre, a gyilkosság elkövetője a mai napig sem került meg.

Alapos gyanúk van arra, hogy a mostani rablógyilkosságot ugyanaz a személy követte el, mint az azelőttit.

RÁDIÓMIKRO

PÉNTEK

Bucuresti. A görögkeleti nagypéntek alkalmából az állomás csak 18 órakor ad időjelzést.

Budapest. 6.45 Torna utána gramofon. 9.45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben gramofon. 11.10: Vizjelző szolgálat. 12: Harangszó. Utána állástalan zenészek zenekara, közben hírek. Utána időjelzés. 13.30. Gramofon. 14.40: Hírek. 15.30: Délátfélóra. 16: Közvetítés az Izzólámpa gyárból. Utána hírek. 17: Farkas József cigányzenekara. 18: Sport. Utána Fejé szalonzenekar. 18.40: Előadás. 18.5p: Zongora. 19.30 Opera. 21: Hírek. 21.50: Rejtélyverseny. 22.40: Farkas Jenő cigányzenekara.

Időjárás

Keleti, délkeleti légáramlás. A hőmérséklet lassu emelkedése. Egyes helyeken esők még lehetségesek.

Számkivetv

— Regény az életből —

9

Ezen valahogy segíteni kell. A saját életmódjának megváltoztatásában nem tudott közvetlen eredményt várni. Még kevésbé a lány életmódjának megváltoztatásából. Neki egy héten belül ismét uton kell lennie. Ezuttal a Kis Rénszarvas Tó terébe kívánta meg jelenlétét. Két héten belül val tul lesz a vasutvonal területén, uton a Kör felé canoéban és csónakon utazva a Korlát Táborhoz a Sívár Föld-k szélén. Ott Grimshaw Shomer akar nyugtatni, toan nagyratörő terveket elébe tárni. Ez nyughatatlan szellemű fiatal mérnök akarja, hogy hordozható fűrészmalmot, hidróplán és sekély járásu gőzhajót küldjön oda a vadonbeli állomás helyére, a Hígon tundra. És a Cabriaterületen keletre Korlát Tótól aranyomokra talál. Min hamarabb lesz ott Endicott személyesen annál üdvösebb lesz az egész vállalkozás, ha kutatási jogokat akar szerezni.

Hirtelen az jutott eszébe, hogy nem lenne a legrosszabb, ha Clanniet magával vinné. Ez kiragadná a szennyből, amelybe letévedt. Kiemelné abból a mocsárból, hogy az ember kiemeli a fuldokló egeret tejesköcsögből. Fülüg benne van az erköcsének ártó elpuhultságokban, amelyek megatják ahogyan a nőt simogatják manaság a pusztulásba. Az ottani élet egy kissé fogja rázni a józanságba. Szemben állni a nyers étellel ott a bányatáborban. Komolyabb körülményekkel, állandó nyersséggel kerül majd szembe és egy-két olyan férfivel, akinek gerince van. És ez jót fog majd neki tenni.

Endicot maga elé képzelte Grimshaw Shomert a mérnököt szembenállva egy olyan lánnyal mint Clannie. Ujdonság lenne Shomer számára mert nők sohasem játszottak komoly szerepet az életében. Shomer nem engedte. Nem ok nélkül nevezték Shomert az örnek. De Endicot nem akarta ezt a régi históriát kiánni a mult mélységeiből.

Jobb szeretett úgy gondolni Grimshaw-ra mint valami Diesel-motorra amely csendben és hatékonyan működik, dolgozva megelégedetten, de ösztönénél és megszokásánál fogva amellet mindig előrehaladva fegyverrel a kezében — hogy térképet csináljon a vadonról azok számára kik utána jönnek. Grimshaw sokat látott a világból de jobb szerette az erdőket. Foglalkozott tudományosan hétféle indián nyelvel s egy szál deszkán tudott átmenni százféle listesszákkal a vállán, de sátrában a klasszikusokat olvasta.

Nem olyan ember, mint Grimshaw és Clannie. Sohasem érthetik meg egymást. Clannie valami megfeszíthetetlen lenne az olyan egyenes gondolkodású ember számára mint Grimshaw. Claire valószínűleg becsapná Shomer táborának fegyelmét egy ócska kalapba, lekritizálná az ételeket és kijelentené, hogy gépolajszaguk és a gépolajszagot az ő kényes orra nem bírja. A vége teret a saját feje szerint igazodni. Shomer pedig szintén keményfejú ember, ámbar malkacssága sokszor bizonyult hasznosnak. Az ő fiatal ereiben az a fajta vér folyik, amelyet a győzők vérenek szoktak nevezni. És Endicot a nyitott ablaknál elmerengve azon tönődött, vajjon melyik győzne a kettő közül, ha akaratauk összeütközésbe kerülne.

Aztán észrevette, hogy az alacsonyán álló hold elbujt egy felhő mögött. Egy-két mennydörgést hallott a távolból és örült a reménynek, hogy talán enyhül a hőség amely még az éjszakát is tűrhetetlenné tette. Az ember még csak tisztán gondolkodni tud ilyen hőségben.

(Folyt. köv.)

Az örültet szimulálta a nadlaci gyermekgyilkos apa

A cluji kórházban épelméjűnek nyilvánították. Megállapították a gyilkosról, hogy azért ölte meg gyermekeit, mert megkapták tőle a vérbajt

Arad, április 4.

Az elmúlt év nyarán szörnyű kettős gyermekgyilkosság játszódott le az aradmegyei Nadlac községben, ahol Sasu Miklós gazdasági alkalmazott fürdés ürügye alatt a Maroshoz vitte két kis gyermekét és belefojtotta őket a folyóba. Sasu eleinte tagadta, hogy ő ölte volna meg a gyermekeket, azzal lármázta fel a községet, hogy fürdés közben a víz elkapta a kicsinyeket és mire segítségükre siethetett volna, már mind a ketten elmerültek a hullámok között.

A csendőrség azonban nem elégedett meg ezzel a magyarázattal és rövidesen sikerült is Sasut vallomásra bírni: elmondta, hogy valóban megölte a két gyermeket. Amikor a gyilkos apát beszállították az aradi ügyészség fogházába, a vizsgálóbíró előtt drámai vallomást tett Sasu. Elmondotta, hogy afeletti elkeseredésében gyilkolt, mert súlyos természetű vérbajban szenvedett és attól rettegett, hogy gyermekei megkapták tőle a szörnyű betegséget. Később az elmebaj tünetei mutatkoztak Sasun és ezért elküldték a cluji egyetem elmegyógyászati osztályára megfigyelés végett. Ma érkezett Aradra a hivatalos szakvélemény, amely megállapítja, hogy a gyerekgyilkos apa teljesen beszámítható, az elmebaj tünetei nem fedezhetők fel nála, ellenben bebizonyosult, hogy a gyilkos férfi szimulált.

Amikor Clujra érkezett, Sasu teljesen zavarodottnak mutatkozott. A legegyszerűbb kérdésekre sem adott választ, mindenképpen úgy viselkedett, mintha valóban elmebajban szenvedne.

Amikor az orvosok kérdést, kérdés után adtak fel neki, Sasu egyszer csak nekirohant az orvosoknak. Az ápolók lefogták a "dühöngő" embert, aki így akarta bebizonyítani

hogy nem épelméjű. Azonban az orvosok a legnagyobb nyugalommal tovább folytatták a kérdezősködést és Sasu — csodák-csodája — egész nyugodtan, hibátlanul válaszolt a feltett kérdésekre. Egy pár napig megfigyelés alatt tartották Sasut, majd megállapították, hogy

nem elmebajos, hanem épelméjű és szimulál.

A cluji szakvéleménnyel együtt visszahozták Aradra Sasu Miklóst is, akit az ügyészség fogházában helyeztek el. A gyilkos apa bűnperének főtárgyalását valószínűleg a legközelebbi időn belül megtartják.

40 év óta nélkülözhetetlen a Floreal hajregenerator

Csalhatatlan szer ez a régi bevált hajviz. Nem festőszer. Biológiai folyamat adja vissza az egészséges és természetes hajszínt. — 1 üveg ára 60 lel. — Kapható drogueriákban és parfumeriákban.

Romániai vezérképvislet: Drogueria „Centrala” Oradea Telefon 6-56

Szombaton lejár a tombola

Még 2 nap van a márciusi tombola eldöntéséig. Ezt különösen vidéki olvasóink figyelmébe ajánljuk. Kérve bizományosainkat, hogy a lapfejeket azonnal küldjék be, nehogy olvasóink egy része elessék a tombolához való jogától. A tombola eredményét vasárnapi számunkban fogjuk közölni, a

mennyiben addig befutnak a lapfejek.

E hét végére befejezést nyer a husvétitombolajáték is, amelynek csak 15 lapfej bemutatása szükséges. E tombolában résztvevő olvasóink külön ajándék-regényt kapnak a 25 ajándéknyereményben való részvétel jegy mellett.

Mi minden derül ki egy közgyűlésen

Anglia fegyvert szállít Németországnak

London, április 4.

Lawrance tábornok, a Wickers fegyvergyár igazgatója a társaság közgyűlése alkalmával elmondott beszédében kijelentette, hogy a különböző államoknak szállított háborús anyag igen jelentős mennyiségeket tesz ki. Az egyik részvényes feltette azt a kérdést, hogy a gyár Németországnak is szállít-e fegyvereket, mire Lawrence tábornok kijelentette, hogy erre nézve nem adhat

felvilágosítást, de annyi bizonyos, hogy az angol kormány beleegyezése nélkül nem tesznek semmit a gyárban.

A Daily Herald című lap a beszédet foglalkozva megállapítja, hogy ilyenformán Anglia elősegíti Németország felfegyverkezését, ami abból is megállapítható, hogy a Wickers-művek és a német sajtó, valamint a német pénzügyi és ipari körök között a lehető legjobb viszony áll fenn.

Barátokat keresnek Amerikában a hitleristák

Newyork, április 4.

A newyorki hitlerista szervezetek elhatározták, hogy harcot indítanak az Amerikában egyre nagyobb arányokat öltő német ellenes bojkott leküzdésére. A mozgalom vezére Reinhold Walter, aki az "Új Németország Baráti Szövetség"ének elnöke. Reinhold bizik abban, hogy mozgalma legalább 750 ezer amerikai németet gyűjt a hitlerizmus zászlói alá.

Új ércpénzt veret a spanyol köztársaság

Madrid, április 4.

A pénzügyminisztérium közölte, hogy a közel jövőben új ércpénzt veretnek. Az új ércpénzen a köztársaság jelvénye is rajta lesz. Eddig, Spanyolországban nem volt köztársasági ércpénz.

Az eldobott égő cigarettá felgyújtott egy erdőt

Páris, április 4.

A senarti erdőben hatalmas erdőtüz pusztított, melynek következtében 25 hold erdő leégett. Atüzet egy ismeretlen ember elővigyázatlansága okozta, azzal, hogy égő cigarettát dobott el. A cigarettá meggyújtotta a száraz levelket és így támadt a tüz.

Az amerikai szovjetorosz nagykövet érdekes előadása a háborúról és a békéről

Newyork, április 4.

Trojanovsky washingtoni szovjet követ Cincinnatiban előadást tartott a világbéke-ről.

— A Szovjet Unió — mondta a követ — minden áron békét akar. Ennek ellenére azonban talpalatnyi földet sem hajlandó adozni a béke érdekében. Meg kell állapítani, hogy a háborús veszély óriási és a nemzetközi helyzet ha lehet még kedvezőtlenebb, mint volt 1914-ben. Sőt egyes országokban a háborús szellem erősebb talán, mint a világháború kitörésekor.

— Egy új háború — folytatta a szovjet követ — szörnyű katasztrófát jelent, melynek beláthatatlan következményei támadnának. Mégis nem minden nép van áthatva a háborús szellemtől. Jelenleg két tendencia küzd egymással: egy, amelyik háborúra sarkal, és egy másik, mely a béke fentartása érdekében erőlködik.

Végül is azt a következtetést vonta le Trojanovsky, hogy a békéért vívott küzdelem nem reménytelen és a diplomáciai kapcsolatok felvétele az Egyesült Államok és a Szovjet között lényegesen megerősítette a háború-ellenes frontot.

Ügyvédek figyelmébe

1 doboz carbon papír 50 lei

Mindenféle nyomtatvánvok
hafáridő napló,
fogalmi, lamentes és gépiró papírok stb.
a legolcsóbb árban

Pásztor Ede

papír és írószeráruházában Oradea,
Piața Mihai Viteazul 4.

Leégett Berlin egyik városnegyedében egy butorgyár

A kár felülmúlja az ötvenmillió márkát

Berlin, április 4. Tegnap délután Berlin Neukölln nevű városnegyedében eddig még ismeretlen okokból kigyulladt egy butorgyár. A száraz deszkák és egyéb nyersanyagok gyorsan tüzet fogtak és mire a tűzoltóság kivonult, már a szomszédos két butorgyár valamint a környező házak is lángbaborultak. Berlin valamennyi kerületének tűzoltósága kivonult től-

jes apparátussal a borzalmas arányú tűzvész színhelyére, de az óriási szélvészben a mentés teljességgel lehetetlenné vált. A késő esti órákban a tűz még teljes erővel dühögött és 20 kilométernyi távolságból is világosan látni lehetett az ég felé törő lángoszlopokat. A kár eddig 50 millió márkára tehető.

Nagyhatalmak apró játéka

A mandzsu császárság elismerése esetén Japán visszatér a Népszövetségbe

Tokióból érkező jelentések szerint a japán hadügyminiszter a vezérkarral egyetértően megállapította azokat a feltételeket, amelyek mellett Japán hajlandó visszatérni a Népszövetségbe. Japán tartózkodásának fő oka az, hogy a Népszövetségben való részvétele a távol-Keleten súlyos incidenseket idézne elő és mindaddig, amíg a Népszövetség csak egy bizonyos csekély számú hatalom képviselője, nem képes arra, hogy Japán érdekeit megvédje. Niucs kizárva azonban, hogy a mandzsu császárság elismerése esetén Japán mégis visszatér a Népszövetségbe.

London, április 4.

Ki ölte meg Popovici képviselőt?

Cernautiba vezetnek a fővárosban megölt képviselő meggyilkolásának szálai

Cernauti, április 4. Cernautiba érkezett tegnap Niculescu Bolintin vizsgálóbíró, aki Eusebiu Popoviciu képviselő meggyilkolása óta nyomoz az ügyben. A vizsgálóbíró társaságában volt még Franculescu bucarestii rendőrkormányzó, a központi rendőrség legkitűnőbb büntügyi nyomozója.

A két hatósági személy a nap folyamán több egyént hallgatott ki, akik összeköttetésben voltak a Lemberg-Cernauti-Jasii magán-vasút társasággal. A meggyilkolt

képviselő ugyanis a társaság ügyésze volt és meggyilkolása előtt több értékes aktát vett magához, hogy azokkal Párisba utazzon. A kihallgatott emberek között több előkelő személy is van, így többek között egy képviselő és egy közismert cernauti ügyvéd.

Franculescu komisár véleménye szerint a gyilkosság szálai Bucurestiből Cernautiba vezetnek és nagyon valószínű, hogy a szerencsétlen végű képviselő lakásán talált idegen kalapot is Cernautiban vásároltak. Ez ügyben több kereskedőt hallgattak ki.

Felmentettek egy székelgy gazdálkodót a hamis tanulás vádjától

Mercurea Ciuc, április 4.

Annakidején megírtuk, hogy egy törvényszéki tárgyaláson, az ügyész indítványára letartóztatták Csibi Alajos ditraui jómódu gazdálkodót hamis tanulás vádjá miatt. A gazdálkodó ugyanis a vizsgálóbíró előtt eskü alatt tett vallomását a főtárgyaláson visszavonta. Most tárgyalták Csibi

Alajos ügyét és miután megállapítást nyert, hogy Csibi egy régebben elszenvedett bal eset miatt elvesztette beszámíthatóságát, szabadlábra helyezték. Az ügyész a határozatot megfellebbezte, de a bíróság elutasította a fellebbezést és így Csibi szabadlábra helyezése jogerőssé vált.

A csatolt területeken

Besoroznak mindenkit, aki nem tisztázza katonai helyzetét

Bucuresti, április 4.

A hadügyminisztérium közli, hogy azok a csatolt területen élő férfiak, akik mindezekig nem tisztázták katonai helyzetüket, jelentkezhetnek személyesen, vagy megbi-

zozták által a hadkiegészítő parancsnokságon.

1. Azokat az egyéneket, akik az 1921-es kontingenshez tartoznak és nem tudják igazolni, hogy országukban katonáskodtak, ha-

ladéktalanul besorozzák.

2. Azok, akik az 1921-es kontingensnél régebbi kontingenshez tartoznak, koruknak megfelelő kontingensbe lesznek osztva és kiállítják nekik a megfelelő livretet, azzal a kötelezettséggel, hogy évenként jelentkezzenek. Ezek az utóbbiak korukat és állampolgárságukat a következő iratokkal kell igazolják:

A városháza által kiállított születési bizonyítvánnyal, vagy az illető vallási hatóság (pap, rabbi) által kiállított születési bizonyítvánnyal.

Állampolgárságuk igazolására állampolgársági bizonyítványt kell felmutatniuk, vagy egy városháza által kiállított igazolványt, melyből kétségtelenül kitűnik, hogy az egyesülés óta nem optáltak egy más állam állampolgárságára.

3. Azok, akik csak korukat igazolják, de nem igazolják a fent említett iratokkal állampolgárságukat is, fel lesznek ugyanvéve a koruknak megfelelő kontingensbe, de semmiféle, a hadkiegészítési törvényben előírt katonai iratot nem kapnak ki, melynek következményeképpen viselniük kell az összesen megterelő intézkedéseket.

Ugyancsak nem kapnak az e kategóriába tartozó egyének semmiféle olyan bizonyítványt, melynek alapján uttlevelet válthattak. Amennyiben pedig 1925 január elsejéig nem mutatják be a kért iratokat, akkor besorozzák őket.

Azok az ifjak, akik (az 1920-as kontingensig — az országban születtek, csatolt területről származó, vagy csatolt területen született szülők gyermekeként, a koruknak megfelelő kategóriába lesznek osztva, azzal a kötelezettséggel, hogy a fentemlített iratokkal jelentkezni tartoznak.

Azok a csatolt területen élő ifjak, akik 1898-ban vagy még később születtek külföldön s akik bizonyítani tudják, hogy szüleik csatolt területen születtek és 1920 szeptember 20-án ott is laktak, a megfelelő kontingensbe lesznek osztva a jelentkezési kötelezettséggel.

Azokkal szemben, akik a fentebbi kategóriák bármelyikébe beleesnek, de katonai szolgálatra alkalmatlannak találtattak, a hadkiegészítő törvény 25-ik és 66-ik paragrafusa alapján járnak el, míg azokkal szemben, akik büntetett előéletűek, ugyanezen törvény 3-ik paragrafusát alkalmazzák.

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mütermében Oradea, Str. Alexandri 4
művészi lev. lap 6 drb csak 70 lei

Cipőgyár ügyes gépészt keres, aki az összes cipőgyártó-gépek javításában, karbantartásában teljes jártassággal bír. Ajánlatokat életleírással, fényképpel, bizonyítvány-másolatokkal, referenciákkal és a fizetési igény megjelölésével "Szorgalmas" jelíggel e lap kiadóhivatala továbbítja. 737

Kersek megvételre egy használt, de jó karban levő dupla áttételi gránitott hozzá egy 50 méter hosszú drótkötelet. Cím: Krammer Pál építő vállalkozó, Tasnad.

Helybeli gyár keres piaci elárúsításra megbízható személyt. Piaci árusok előnyben. Kaució szükséges. Pontos csemet és adatokat: "Fix jövedelem" jelíggel a kiadóba kérek. 738

Oséplőgépek, traktorok, gőzlokomobilok motorok eladók. Csereüzleteket kötök. Nagy Sándor, Oradea. Str. Vasile Conta (volt Halász-uca) 23. 695

Tenyérből, kártyából mulat, jelent, jövőt mondok 10 leiért. Üzlet jömenetlén, ház eladásán, állásba jutásán elősegítek. Str. Moldova (Kálvária-u.) 58-a, második kapu. 739

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA